

«Στόχος μου να δημιουργώ όταν όλα απειλούνται»

Η Βένια Δημητρακοπούλου μιλάει για τους «Προμαχώνες», ως έργο και ως ιδέα

Συνέντευξη στη

ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ ΣΥΡΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι «Προμαχώνες» της Βένιας Δημητρακοπούλου, επιβλητική σύνθεση, φιλοξενούνται από τις αρχές Νοεμβρίου έως και τις αρχές Φεβρουαρίου στο αίθριο του Μουσείου Μπενάκη. Τι σημαίνει η λέξη προμαχώνας; Γιατί μια γλύπτρια επιλέγει να μιλήσει για μάχη; Πόσα αντιθετικά ζεύγη κρύβει η σύνθεσή της και ποια είναι η αναγκαιότητα αυτής της εποχής που διανύουμε; Δίνοντας τη δική μου μάχη προκειμένου να μη φτάσω πολύ αργοπορημένα στο ραντεβού μας μία εξαιρετικά βροχερή ημέρα, η θέα και η ακουστική του γλυπτού της όχι μόνο με αποζημίωσε, αλλά με λύτρωσε με έναν μυστικιστικό τρόπο.

– Πώς μια γυναίκα αγωνιά και σκέφτεται με όρους μάχης;

– Νομίζω ότι οι γυναίκες αγωνιούν περισσότερο. Το λεξιλόγιο είναι μεν πολεμικό, αλλά το μήνυμα που θέλω να μεταφέρω δεν είναι επιθετικό. Το έργο δεν εισβάλλει, κάμπτεται, οπότε δέχεται πείσεις. Σαν να ισορροπούν αντίρροπες δυνάμεις. Υπάρχουν δηλαδή και τα δύο μέσα μου, και αυτό με απασχολεί πάρα πολύ. Πώς δηλαδή συνυπάρχει το αρσενικό και το θηλυκό. Από τη μια είναι η ασπίδα και το σίδερο, η βαριά ύλη, και μαζί με αυτά έρχονται η σκιά, οι ανάσες, ο ήχος.

– Για εσάς τι σημαίνει Προμαχώνας;

– Ο αγώνας και η αγωνία ενός ανθρώπου, μιας γυναίκας εν προκει-

μένω, να υπάρξει σε κοινωνικό επίπεδο, σε προσωπικό επίπεδο, και μαζί όλες αυτές οι περιρρέουσες εντάσεις που είναι πολεμικές, με έναν τρόπο. Αντιτίθεται σε αυτό το πολεμικό κλίμα. Το άγχος και η αγωνία αυτής της ατμόσφαιρας συνήθως παραλύουν τον άνθρωπο. Και δικός μου στόχος είναι να μην παραλύσω. Να είσαι δημιουργικός τη στιγμή όπου όλα είναι υπό αλλαγή, υπό διαμόρφωση, τη στιγμή όπου όλα απειλούνται.

Αυτό το έργο και πρακτικά ήταν πολύ μεγαλεπήβολο. Λόγω κλίμακας και κόστους δεν θα μπορούσα να το είχα κάνει, εάν δεν υπήρχε στο πλάι μου η Σιδενόρ. Τότε δεν μπορούσα να φανταστώ ότι θα έβρισκα έναν τέτοιο αρωγό από την αρχή έως το τέλος. Σπκωνόμουν το βράδυ με αγωνία και αμφιβολία εάν έπρεπε μέσα στην κρίση να δημιουργήσω κάτι τόσο μεγάλο. Εάν είναι προκλητικό. Με καθυσάχασε η σκέψη ότι εάν πρέπει κάτι να κάνω, εγώ αυτό ζέρω να κάνω. Αυτό το έργο δεν είναι δικό μου, χωρίς τους μηχανικούς, τον Γιώργο Σακαλόγλου, τον Παναγιώτη Κάγκκαρη με την ομάδα του δεν θα είχε γίνει. Είναι λοιπόν ένα έργο όπου έπρεπε να εμπιστευτώ πολλούς ανθρώπους.

Όλοι οι ήχοι έχουν βγει από το γλυπτό και την επεξεργασία την έχει κάνει ο συνθέτης Pablo Ortiz. Ηθελα όμως να ανασαίνει το γλυπτό. Οι ήχοι δεν είναι μεταλλικοί, σε κάνουν να νιώθεις ότι πάλλεται. Μερικοί επισκέπτες πάνε κοντά να δουν εάν ο ήχος δημιουργείται από τον αέρα. Είναι πολύ σημαντικό να το περπατήσεις το γλυπτό. Είναι διαφορετική η αίσθηση να είσαι μπροστά και άλλη είναι η αίσθηση να είσαι από πίσω, κρυμμένος. Φαντάζομαι ότι και τη στιγμή της μάχης κάπως έτσι θα αισθάνονται οι πολεμιστές. Από πολύ δυνατοί μέχρι αδύναμοι και μικροί. Σου δίνει και τη δυνατότητα να προσευχηθείς. Αισθάνομαι ότι ζούμε σε μια εποχή όπου τα αντίθετα πρέπει να βρίσκονται στην ίδια σύνθεση μέσα μας. Να πάψουμε να σκεφτόμαστε με το άσπρο και το μαύρο. Δεν είναι τυχαίο συμβολικά ότι αυτός

Δύο κοριτσάκια χορεύουν πάνω στον «Προμαχώνα». «Είναι πολύ σημαντικό να το περπατήσεις το γλυπτό», λέει η δημιουργός του Βένια Δημητρακοπούλου.

“

Αισθάνομαι ότι ζούμε σε μια εποχή όπου τα αντίθετα πρέπει να βρίσκονται στην ίδια σύνθεση μέσα μας.

«Να χαλαρώσω λίγο»

«**Νομίζω** ότι με αυτό το έργο κλείνει ένας κύκλος καλλιτεχνικός, που εκφράζει την αγωνία της ύπαρξης. Είμαι, τι είμαι, ποια είμαι, πού είμαι. Τώρα μπορώ να χαλαρώσω λίγο. Ξανά μπορώ να φορέσω πράγματα που είχα στην εφηβεία μου, χωρίς να ξέρω ότι τα είχα. Και τα είχα χάσει γιατί πέρασα μια φάση που καλουπίθηκα και πιάστηκα τρομερά».

Την Πέμπτη 18 Δεκεμβρίου, στις 7.30 μ.μ., στο καφέ του Μουσείου Μπενάκη (Πειραιώς), θα πραγματοποιηθεί παρουσίαση της έκδοσης «Προμαχώνες» (εκδ. Hatje Cantz). Για το βιβλίο θα μιλήσουν ο Διονύσης Καββαθός, καθηγητής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και η Χάρης Κανελλοπούλου, δρ Ιστορικός Τέχνης, επιμελήτρια εκδόσεων. Θα συντονίσει ο δημοσιογράφος και καθηγητής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Νίκος Μπακουνάκης. Η έκθεση «Προμαχώνες» θα διαρκέσει ως τις 6 Φεβρουαρίου του 2015. Επιμέλεια: Ελένη Κούκου, επιμέλεια φωτογραφιών: Φίλιππος Κουτσαφτής, επιμέλεια ήχου-σύνθεσης: Pablo Ortiz.

Η Βένια Δημητρακοπούλου φωτογραφημένη στον «Προμαχώνα» της.

ο μεγάλος δίσκος των 5 τόνων σπρίζεται ουσιαστικά στον αέρα, σε μια πολύ μικρή επιφάνεια.

– Αισθανθήκατε ποτέ στη ζωή σας ότι είστε στον αέρα;

– Σχεδόν συνέχεια. Είναι πολύ οικείο αυτό το αίσθημα. Και ο μόνος τρόπος για να αισθανθείς σιγουριά είναι να φτιάξεις τον χαμένο χρόνο. Πλατφόρμα κάτω από τα πόδια σου, με τα δικά σου υλικά.

– Ποιο ήταν το πιο δύσκολο σημείο που έπρεπε να ξεπεράσετε για να φτάσετε στον σημερινό εαυτό σας καλλιτεχνικά ή και προσωπικά;

– Ήταν μια εσωτερική δυσκολία. Και ξαφνικά έγινε μια έκρηξη. Έτρεξα να κερδίσω τον χαμένο χρόνο. Μέχρι που έκλεισα τα 40 σαν να έτρεχα με 30 κλμ. και ξαφνικά έγινε μια γρήνη σύγκρουση κι εγώ αλλάζω ταχύτητες. Μέχρι τότε ένιωθα ότι ζούσα μια ζωή που δεν ήμουν σίγουρη εάν είναι η δική μου. Και νομίζω ότι πολλοί άνθρωποι το έχουν αισθανθεί. Αποδυναμώνουμε το δυναμικό μας. Η αλλαγή μπορεί να έρθει με διάφορους τρόπους. Το ζητούμενο είναι τελικά να το κάνεις. Να βρεις τον δικό σου δρόμο. Νιώθω ότι για τη γυναίκα είναι ακόμα πιο δύσκολο, γιατί η ιστορία της μητρότητας φέρνει μια πολύ έντονη δέσμευση. Δεν μπορείς να αφοσιωθείς κάπου ολοκληρωτικά όταν το παιδί σου πεινάει. Αλλά και η κοινωνία μας είναι αντρική. Ακόμα και σήμερα δεν υπάρχει στην Καλών Τεχνών μια γυναίκα γλύπτρια. Ακόμα και σε επίπεδο εμφάνισης, μια ωραία γυναίκα πρέπει να χύσει ιδρώτα για να πείσει σε διάφορα επίπεδα, ιδίως σε ανδροκρατούμενους χώρους.